ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ..... Δρχ. 72.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ..... » 36.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ ..... » 18.000

ΠΑΝΤΟΙΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
ΔΙ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ..... Στερλίναι 10
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ..... » 5
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ..... Δολλάρια 200

ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΤΟΣ ΝΒ — Ἀριθμὸς φύλλου 478 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ 193 – ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 25—93 | ΠΑΤΡΑΙ, Πέμπτη 14 Φεβρουαρίου 1946

ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΕΥΓΕΝΩΝ ΕΛΠΙΔΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΙΝ

Ο ΧΘΕΣΙΝΟΣ ΜΝΗΜΕΙΩΔΗΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΠΑΝΑΓ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΕΝΩΠΙΟΝ ΟΓΚΩΔΕΣΤΑΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΑΪΚΟΥ ΛΑΟΥ

Ὁ ἀπολογισμὸς μιᾶς δεκαετίας πατριωτικῆς δράσεως - Ἡ ἵδρυσις τοῦ Ἐνωτικοῦ κόμματος, ἡ δικτατορία, ἡ ἐξορία τοῦ κ. Κανελλοπούλου, τὸ ἀλβανικὸν ἔπος καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀντίσταξις - Ὁ τραγικὸς Δεκέμβριος καὶ ἡ κομμουνιστικὴ συνωμοσία κατὰ τῆς πατρίδος - Αἱ τέσσαρες μεγάλαι ἰδέαι διὰ τὴν ἀναμόρφωσιν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας - Ἀνηλεὲς μαστίγωμα κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ - Τί πρεσβεύει καὶ ποῖαι αἱ πραγματικαὶ ἐπιδιώξεις του - Ἡ πραγματικὴ ἔννοια τῆς Δημοκρατίας - Ἡ ἑνότης σκοπῶν καὶ συμφερόντων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀγγλίας - Ἡ μορφὴ τοῦ πολιτεύματος καὶ τὸ καθῆκον τῶν Ἑλλήνων ἐκλογέων

Ὁ χθεσινὸς μνημειώδης ἐθνικὸς καὶ πολιτικὸς λόγος ποὺ ἐξεφώνησεν ὁ τέως πρωθυπουργὸς καὶ ἀρχηγὸς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐνωτικοῦ Κόμματος κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος εἰς τὸ Δημοτικὸν Θέατρον πρὸς τὸν Πατραϊκὸν Λαόν, ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὰς χιλιάδας τῶν συμπολιτῶν του ποὺ κατέκλυσαν ἀσφυκτικῶς τὸ θέατρον καὶ τὴν Πλατεῖαν Γεωργίου Α' νὰ διαδηλώσουν μὲ πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμὸν τὸ πατριωτικόν των φρόνημα καὶ τὴν θέλησιν τοῦ Ἔθνους πρὸς ὁριστικὴν ἠθικήν, κοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν ἀνασυγκρότησιν.

Ἀπὸ τὰς 1.30' τὸ θέατρον ἦτο ἤδη κατάμεστον καὶ πολὺ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὁμιλίας ἡ πλατεῖα κατελαμβάνετο ἀπὸ τὰς χιλιάδας τοῦ Πατραϊκοῦ λαοῦ, ποὺ συνέρρευσε διὰ ν' ἀκούσῃ τὸν ἀγὸν ἀγωνιστὴν καὶ τὸν ἐμπνευσμένον πατριωτικὸν ἡγέτην. Σημειωτέον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἀπηγόρευσεν ὄχι μόνον τὴν εἰς ἀνοικτὸν χῶρον συγκέντρωσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκτὸς τοῦ θεάτρου τοποθέτησιν μεγαφώνων. Εὐτυχῶς τὸ εἰς τὸ φουαγιὲ τοῦ θεάτρου τοποθετηθὲν μεγάφωνον ἐπέτρεψε ν' ἀκουσθῇ εὐκρινέστατα ὁ λόγος καὶ ἀπὸ τὸ πλέον ἀπομεμακρυσμένον σημεῖον τῆς πλατείας.

Ἦτο χαρακτηριστικὸς ὁ τρόπος—ἡ πρωτοφανὴς προσοχὴ καὶ ὁ ἐνθουσιασμὸς—μὲ τὸν ὁποῖον παρηκολούθησαν ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν τὰ συγκεντρωμένα ἔξωθι τοῦ θεάτρου πλήθη τὸ ἐθνικὸν κήρυγμα τοῦ κ. Κανελλοπούλου.

Ὁ χθεσινὸς λόγος τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐνωτικοῦ Κόμματος ἐσήμανεν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Πατραϊκοῦ λαοῦ ὡς ἐγερτήριον σάλπισμα τῶν ἀρχομένων ἀγώνων διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν πολιτικῶν μας ἐλευθεριῶν καὶ ὡς βάθρον εὐγενῶν ἐλπίδων διὰ μίαν ἐθνικὴν καὶ εἰρηνικὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τὴν 2ὰν μ.μ. ὁ κ. Κανελλόπουλος ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τοῦ ἀσφυκτικῶς πληρουῦντος τὴν αἴθουσαν ἀκροατηρίου του, ἐξεφώνησε τὸν κατωτέρω λόγον του ἄνευ χειρογράφου, διακοπτόμενος συνεχῶς ὑπὸ θυελλωδῶν χειροκροτημάτων καὶ ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων:

—Καμμιὰ στιγμὴ εἰς τὸν προσωπικόν μου βίον δὲν ἀντισταθμίζει τὰς δοκιμασίας καὶ πικρίας τῆς πολιτικῆς τόσον ὅσον ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπικοινωνῶ μαζί σας, ἀγαπητοί μου συμπολῖται, ὅσον ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν, θεία εὐδοκία, ἐγγίζω τὴν γῆν τῆς γενετείρας, ὅσον ἡ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἀτενίζω τὸν ὁρίζοντα τῆς ἐπαρχίας μας, τὸν ὁρίζοντα τοῦ νομοῦ μας. Ἀπ' ἐδῶ, ἀπὸ τὴν γῆν τῆς ἰδιαιτέρας μου πατρίδος, ἀντλῶ τὴν δύναμιν ἐκείνην, ἡ ὁποία εἶναι ἀναγκαία εἰς τοὺς δυσκόλους καὶ μεγάλους ἀγῶνας. Ἀπὸ τὴν ἄμεσον συναισθηματικὴν ἐπαφὴν τῆς μνήμης μου μὲ τὴν γῆν τῆς ἰδιαιτέρας μου πατρίδος, ἀντλῶ τὸ δικαίωμα οἱασδήποτε γενικωτέρας εἰς ὅλόκληρον τὴν Ἑλλάδα δράσεως. Δυστυχῶς τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων ἐτῶν, ἡ ἱστορία τῶν τελευταίων ἐτῶν σπανίως μοῦ ἔδωσαν τὸ δικαίωμα τῆς ἐπαφῆς μου μαζί σας.

ΟΔΥΝΗΡΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑ

Κατ' οὐσίαν ἐπὶ ὁλόκληρον μέχρι σήμερον δεκαετίαν, δὲν ἐπεκοινώνησα μὲ τὸν λαὸν τῶν Πατρῶν. Ἡ διάβασίς μου τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1944 ἀπὸ τὰς Πάτρας, ἦτο συνυφασμένη μὲ μίαν ὀδυνηρὰν καὶ δραματικὴν περιπέτειαν. Δὲν εἶχα τὴν δυνατότητα κατὰ τὰς κρισίμους ἐκείνας καὶ δραματικὰς στιγμὰς νὰ ἐπικοινωνήσω ἄμεσα, ὅπως θὰ τὸ ἤθελα, ὅπως θὰ τὸ ἤθελε ἡ καρδιά μου μαζί σας.

Κατ' οὐσίαν τὶς 12 ἐκεῖνες ἡμέρες ποὺ ἐπέρασα κοντά σας τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1944, ἐξετέλεσα ἕνα ἀνώνυμον στρατιωτικὸν καθῆκον. Ὡς στρατιωτικὸν καθῆκον ἐλπίζω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ εἴπω ὅτι ἐξέλαβα πάντοτε κατὰ τὴν 10ετίαν τῶν πολιτικῶν μου ἀγώνων τὴν ἀποστολήν μου

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΕΚΑΕΤΙΑΣ

Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ προβῶ εἰς μίαν ταχεῖαν ἀνασκόπησιν τῆς 10ετίας αὐτῆς. Ἔχω καθῆκον νὰ λογοδοτήσω ἀπέναντι τῶν συμπολιτῶν μου. Τὸ ὕψιστον καθῆκον τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν εἶναι ἡ λογοδοσία δι' ὅσα ἔπραξαν ἢ παρέλειψαν. Ὅπως ἄλλως τε καὶ τὸ ἰδικόν σας ὑπέρτατον καθῆκον, ὄχι μόνον δικαίωμα, ἀλλὰ καὶ καθῆκον εἶναι νὰ ἀπαιτῆτε ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς ἄνδρας καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς συμπολίτας σας ἀντὶ ἀφηρημένων ὑποσχέσεων διὰ τὸ μέλλον, συγκεκριμένον ἀπολογισμὸν τῶν πράξεών των κατὰ τὸ παρελθόν. Ὅπως ξέρετε, ὅπως ἐνθυμεῖσθε, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1935 ἐθεώρησα καθῆκον ἀπέναντι τῆς συνειδήσεώς μου νὰ ἱδρύσω τὸ Ἐθνικὸν Ἐνωτικὸν Κόμμα. Καὶ ἐθεώρησα καθῆκον μου νὰ ἱδρύσω τὸ κόμμα τοῦτο διότι ἐπίστευα ὅτι ἦτο ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ ὑπερνικήσωμεν τὰς στείρας παλαιὰς ἀντιθέσεις, αἱ ὁποῖαι διέσπων τὴν ἑνότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ πρὸς ὄφελος ἀντεθνικῶν δυνάμεων διὰ νὰ ἀνταποκριθῶμεν οὕτω εἰς τὸ παρόν. Ἐνόμισα δηλαδὴ ὅτι ἔπρεπε νὰ δώσωμεν τὸ σύνθημα τῆς δημιουργίας νέων πολιτικῶν διαφορισμῶν μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς συγχρόνου πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς προσπαθείας. Ὡς καθῆκον ἑπομένως καὶ ὄχι ὡς δικαίωμα, ὡς καθῆκον ἱστορικὸν καὶ οἱονεὶ στρατιωτικὸν ἐθεώρησα τὴν ἵδρυσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἐνωτικοῦ κόμματος.

Ὡς προσαρμογὴν ἐπίσης εἰς καθῆκον στρατιωτικὸν ἐξέλαβεν ἡ συνείδησίς μου τὴν ἀποτυχίαν τὴν ἐκλογικὴν τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπεφύλαξεν ἡ ἰδιαιτέρα μου πατρὶς τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1936. Ἐπικράθην, ἀλλ' ὑπερνικῶν τὴν πικρίαν μου, ἔφθασα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἴσως ἦτο ἀναγκαία ἡ ἀποτυχία ἐκείνη διὰ νὰ δημιουργήσῃ μέσα μου, εἰς τὴν συνείδησίν μου καὶ τῶν κυριωτέρων συνεργατῶν μου τὴν βούλησιν ἐκείνην, τὴν βούλησιν ἡ ὁποία κατευθύνει πρὸς τὰς δυσκόλους πράξεις καὶ ὄχι πρὸς τὰς ἀνέτους ἐπιτυχίας.

Μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς δικτατορίας τῆς 4ης Αὐγούστου, δικτατορίας, ἡ ὁποία δὲν διέκοψε μόνον τὸν ἐλεύθερον πολιτικὸν βίον μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξέλιξιν πρὸς νέους πολιτικοὺς σχηματισμούς, οἱ ὁποῖοι θὰ καθίσταντο οἱ ἱκανοὶ φορεῖς διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀντιμετωπίζετο τὸ μέγα καὶ δυσχερὲς πρόβλημα τοῦ μέλλοντος, ἐθεώρησα καθῆκον μου καὶ διότι ἐπίστευον καὶ διότι πιστεύω ἀκραδάντως εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ ἠθικὰς ἐλευθερίας καὶ διότι εἶδα ἀνακοπτομένην μίαν ἐξέλιξιν, νὰ ἀντιταχθῶ δι' ὅλων μου τῶν ἠθικῶν δυνάμεων εἰς τὸ καθεστὼς τῆς δικτατορίας. Καὶ ὡς θητείαν στρατιωτικὴν ἐκλαμβάνει ἡ συνείδησίς μου τὴν τετραετῆ ἐξορίαν μου. Καὶ ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς τῆς μοναξιᾶς καὶ τῆς ἐξορίας, δὲν ἠρκέσθην νὰ δίδω εἰς τοὺς φίλους μου τὰ συνθήματα καὶ τὰς ὁδηγίας τῶν ὁποίων εἶχον ἀνάγκην, ἀλλ' ἐθεώρησα καθῆκον μου, ὑπερνικῶν ολανδήποτε προσωπικὴν πικρίαν καὶ θέτων κατὰ μέρος τὸ ἐσωτερικὸν πρόβλημα, ὁσάκις ἐτίθετο ζήτημα ἐξωτερικοῦ κινδύνου, ἀπὸ τὰ νησιὰ τῆς ἐξορίας μου νὰ ἀπευθύνω ὑπόμνημα εἰς τὸν τότε πρωθυπουργὸν ὅτι ὁ πόλεμος ἔρχεται καὶ ὅτι ἡ Ἑλλάς, εἴτε τὸ θέλει, εἴτε δὲν τὸ θέλει, θὰ ἐμπλακῇ εἰς τὸν πόλεμον αὐτόν.

Εἰς τὸ ὑπόμνημα τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1939, τρεῖς μῆνας πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου, ἐξέθετα τὰς ἀπόψεις μου αὐτὰς ἐκτενῶς καὶ ἐτόνιζα ἐπίσης, διὰ νὰ προλάβωμεν κάθε ἐνδεχόμενον φαινόμενον ψυχικῆς ἠττοπαθείας, ὅτι τελικὸς ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη νὰ πέσῃ ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ Ἐθνικοσοσιαλισμοῦ, καὶ τοῦ φασισμοῦ, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ἀντισταθῇ, διότι ἡ νίκη θὰ εἶναι νίκη τῆς ἐλευθερίας. Καὶ ὅταν ἦλθεν ἡ μεγάλη, ἡ ἀπαράμιλλος, ἡ ἄφθαστος εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Γένους ἡμέρα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1940, καὶ ὅταν ἔφθασεν ἡ ἡμέρα ἐκείνη, ἐζήτησα ἀπὸ τὸν τότε πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως νὰ δώσῃ τὴν ἐντολήν εἰς τὰ ὄργανα τῆς ἀσφαλείας διὰ νὰ μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν Πρωτεύουσαν μας καὶ ἀφοῦ ἐπέστρεψα καὶ εἶδον ὅτι ἡ ἐπίσημος πατρίς μου δὲν εἶχε ἀνάγκην τῶν πολιτικῶν μου ὑπηρεσιῶν, ἐθεώρησα χρέος μου, χρέος αὐτονόητον νὰ κατευθυνθῶ εἰς τὸ μέτωπον τῆς Ἀλβανίας.

ΔΙΑ ΤΗΝ Β. ΗΠΕΙΡΟΝ

Ἐκεῖ, εἰς τὸ μέτωπον, ὄχι τῆς Ἀλβανίας, ἀλλὰ τῆς Βορείου Ἠπείρου, ἐκεῖ σὺν τοῖς ἄλλοις, δηλαδὴ μαζὶ μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς δόξης εἰς τὸ ὑπεροχώτερον μεγαλεῖον της, ἐγνώρισα καὶ τὸν ἄμεσον πόνον τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης γῆς, τὴν ὁποίαν ἐξακολουθοῦν νὰ καταπατοῦν βάρβαροι κατακτηταί. Καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν, θεωρητικὴν φροντίδα, ἡ ὁποία καὶ πρὶν κατεῖχε τὴν ψυχήν μου σχετικῶς μὲ τὴν Β. Ἤπειρον καὶ μὲ ὅλα τὰ ἐβάφη, τὰ ὁποῖα εἶναι συνυφασμένα εἴτε τὸ θέλουν, εἴτε ὄχι τὰ συμβατικὰ ὅρια μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα, ἐκεῖ πλάϊ εἰς τὴν θεωρητικὴν αὐτὴν φροντίδα, προσετέθη καὶ αὐτὸς ὁ καθαρὰ προσωπικὸς πόνος διὰ τὴν γῆν τῆς Β. Ἠπείρου, πόνος ὁ ὁποῖος μοῦ ἔδωκε καὶ τὸ ἠθικὸν δικαίωμα νὰ διεκδικήσω τὰ δίκαια τῆς γῆς αὐτῆς τῆς Βορείου Ἠπείρου.

Η ΘΕΛΗΣΙΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ

Μετὰ τὴν μεγάλην ἐκείνην ἐποποιΐαν ἡ ὁποία δὲν ἐτερματίσθη μὲ ἦτταν, ἐπιστρέφων ὅπως ἐπιστρέψαμεν ὅλοι εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐθεώρησα ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς εἰσόδου τοῦ κατακτητοῦ εἰς τὸν τόπον μας καθῆκον στοιχειώδες νὰ προσθέσω καὶ τὴν ἰδικήν μου θέλησιν εἰς τὴν Πανελλήνιον θέλησιν τῆς ἀντιστάσεως. Ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος ἔκαμα ὅ,τι ἦτο δυνατὸν νὰ κάμω διὰ νὰ συμβάλω εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ κατακτητοῦ. Καὶ ἐνῶ ἄλλοι, ἄλλα κόμματα ἐνόμισαν ὅτι εἶχεν ἔλθει ἡ στιγμὴ διὰ νὰ συζητήσουν καὶ διὰ νὰ λύσουν μὲ πρωτόκολλα προβλήματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν μεταπολεμικὴν ἐποχήν, προσωπικῶς ἐνόμισα ὅτι δὲν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ θέσω τὴν ὑπογραφήν μου κάτω ἀπὸ πρωτόκολλα τὰ ὁποῖα κατὰ τὰς κρισίμους στιγμὰς θὰ εἶχον ὡς συνέπειαν ἀφ' ἑνὸς νὰ διασπάσουν τὴν ἑνότητα τοῦ ἔθνους καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀντιπερισπάσουν τὴν ἰδίαν μας ἀγωνιστικὴν βούλησιν καὶ ἀπόφασιν.

ΕΝ ΩΡΑ ΠΟΛΕΜΟΥ

Καὶ ἠδιαφόρησα διὰ τὰς κατηγορίας καὶ διὰ τὴν συκοφαντίαν ἡ ὁποία ἐξετοξεύθη μετὰ τὴν ἀναχώρησίν μου εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν ὅτι ἐπρόδωσα δῆθεν τὰς δημοκρατικάς μου πεποιθήσεις ἐπειδὴ ἐδέχθην ἐν ὥρᾳ πολέμου νὰ συνεργασθῶ μὲ τὸν Ἀνώτατον Ἄρχοντα τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλωστε τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ὅλοι ὅσοι κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην καμπὴν τοῦ πολέμου κατὰ τὴν ὁποίαν ἀκόμη οἱ Γερμανοὶ προήλαυνον εἰς ὅλα τὰ μέτωπα ὅσοι δὲν ἐδέχοντο δῆθεν νὰ συνεργασθοῦν καὶ [ὡς ἐκ τούτου] ἠρνοῦντο τὴν ἐπαφὴν μὲ τὴν Μέσην Ἀνατολήν, ὅλοι, ὅταν παρῆλθεν ὁ μεγάλος κίνδυνος συνειργάσθησαν καὶ ἦλθον ὡς πρωτοπόροι!

ΕΛΑΛΑΜΕΙΝ

Καὶ εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν ἐθεώρησα καθῆκον μου, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἦτο ἀδύνατος ἡ περαιτέρω παραμονή μου εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ μεταβῶ διὰ νὰ προσθέσω ὅ,τι ἦτο δυνατὸν εἰς τὴν πολεμικὴν προσπάθειαν, ἡ ὁποία ἐκεῖ ἐξετυλίσσετο. Καὶ ἄμεσον μέλημά μου ὑπῆρξεν ἡ ἀποστολὴ τοῦ στρατοῦ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς εἰς τὸ ὑπέροχον καὶ ἐσαεὶ τιμημένον μέτωπον τοῦ Ἐλ Ἀλαμέϊν.

Δεύτερον μέλημά μου ἦτο νὰ ἐξασφαλίσω καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς ἀξιωματικοὺς οἱ ὁποῖοι ἐπερίσσευαν τὴν πλαισίωσιν εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις καὶ διὰ νὰ δώσω καὶ εἰς αὐτοὺς τὴν δυνατότητα τῆς πολεμικῆς ἀξιοποιήσεως, ἐθεώρησα καθῆκον μου νὰ ἱδρύσω τὸν ὑπέροχον Ἱερὸν λόχον.

ΑΝΤΙΞΟΟΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ

Ἀντίξοοι περιστάσεις δημιουργηθεῖσαι εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολὴν κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου εἰς Λονδῖνον ἐπὶ 1 1)2 μῆνα, ἀπουσίαν τὴν ὁποίαν ἀπήτησε τὸ πρόβλημα τῆς Βορείου Ἠπείρου, ἀντίξοοι περιστάσεις μὲ ἠνάγκασαν μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τὴν ἀντιπροεδρίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἐπὶ ἔτος ὁλόκληρον, κατὰ τὸ ἔτος ὅπου ἤμην ἐκτὸς τῆς Κυβερνήσεως, ἐθεώρησα καθῆκον μου δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων γράφων καὶ ὁμιλῶν νὰ ὑπερασπίσω τὰ ἐθνικά μας δίκαια.

Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΟΥ

Καὶ ὅταν ἦλθεν ἡ ὥρα τοῦ Λιβάνου μετὰ τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο στασιαστικὸν κίνημα τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1944, εἰσῆλθα εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὴν τότε σχηματισθεῖσαν καὶ ἐθεώρησα καθῆκον μου νὰ προσφέρω οἱανδήποτε ὑπηρεσίαν, ἡ ὁποία κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην καὶ δραματικὴν μεταβατικὴν στιγμὴν ἀπητεῖτο ἀπὸ ἐμέ.

ΙΣΟΔΥΝΑΜΟΙ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

Τὸ "Ἔτσι τὸν Σεπτέμβριον" τοῦ 1944, ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ Στρατηγεῖον τοῦ στρατηγοῦ Οὐΐλσων αἱ πρῶται πληροφορίαι περὶ ἐκκενώσεως τῆς Πελοποννήσου ἀπὸ τοὺς Γερμανοὺς καὶ ταυτοχρόνως ἐλήφθησαν πληροφορίαι ὅτι πᾶσα ἑλληνικὴ ψυχὴ ἐκκενουμένη ἀπὸ τοὺς Γερμανούς, ἐγένετο στόχος ἐπιθέσεων βαρβάρων ἄλλων ἰσοδυνάμων πρὸς τοὺς Γερμανοὺς ἐχθρῶν, τότε ἐκλήθην ἀπὸ τὸν τότε πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Γ. Παπανδρέου καὶ ἀπὸ τὸν ἀρχιστράτηγον Οὐΐλσων, οἱ ὁποῖοι μοῦ ἐξωμολογήθησαν τὴν ἀνυπαρξίαν κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας οἱουδήποτε διαθεσίμου τάγματος καὶ μοῦ εἶπον ὅτι πρέπει κάποιος, μόνος, ὁλομόναχος νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Πελοπόννησον διὰ νὰ σταματήσῃ τὴν σφαγήν.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΝ

Καὶ ἐνῷ ὁλόμοιρος ἐκεῖνος λόχος τῶν ἀλεξιπτωτιστῶν, ὁ μόνος κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην διαθέσιμος διὰ τὴν Πελοπόννησον κατηυθύνετο εἰς τὸν Ἄραξον, ἐγὼ συνοδευόμενος ἀπὸ 3 καὶ μόνον ἀξιωματικούς κατηυθύνθην εἰς τὴν ἀντίθετον ἀκριβῶς πλευράν, ὥστε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐδῶ θὰ ἐπετυγχάνετο διὰ τῆς παρουσίας Ἄγγλων στρατιωτῶν, νὰ δοκιμάσω νὰ τὸ ἐπιτύχω μόνος μου διὰ τῆς προσωπικῆς μου παρουσίας. Δὲν δικαιοῦμαι νὰ κάμω κατάχρησιν τῆς γενναιόφρονος ὑπομονῆς σας διὰ νὰ προβῶ εἰς λεπτομερῆ ἀφήγησιν γεγονότων καὶ πραγμάτων. Εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἀρκεσθῶ εἰς τοῦτο:

Ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μου εἰς Καλάμας τὴν 27ην Σεπτεμβρίου 1944 διὰ τοῦ Α ἢ διὰ τοῦ Β μέσου, διὰ τῆς πειθοῦς, διὰ τοῦ ἐκβιασμοῦ τοῦ ἠθικοῦ, διὰ παραχωρήσεων ἀναγκαίων αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο, ἐσταμάτησεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ σφαγή, ἐσταμάτησαν καὶ ἐκτελέσεις, ἐξῆλθον κάμεσως ἀπὸ τὰς φυλακὰς χιλιάδες ἐκ τῶν κρατουμένων καὶ ἐδόθη ὁ τόνος μιᾶς νέας ζωῆς, ἡ ὁποία χωρὶς διοίκησιν ἦτο ἀδύνατον νὰ διαμορφωθῇ καὶ ἡ ὁποία βεβαίως ἄνευ ἀστυνομίας ἦτο ἀδύνατον νὰ ὀργανωθῇ ἀλλὰ καὶ ἡ ὁποία ἄνευ στρατοῦ ἦτο ἀδύνατον νὰ συστηματοποιηθῇ.

Πάντως ἓν γεγονὸς τὸ ὁποῖον δικαιοῦμαι νὰ ἐπικαλεσθῶ καὶ τὸ ὁποῖον μὲ ἔκαμε ὅλον τὸ παρελθὸν ἔτος, ἔτος κατηγοριῶν, νὰ αἰσθανθῶ τὴν συνείδησίν μου ἥσυχον εἶναι ὅτι ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, ἐξαιρέσει τοῦ ἀτυχοῦς ἐπεισοδίου τοῦ Μυστρᾶ, οὐδεμία ἐκτέλεσις ἐγένετο καὶ οὐδεὶς ἐσφάγη.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1944

Καὶ ἔπειτα, ἀγαπητοὶ φίλοι, ἐφθάσαμεν, διότι μοιραίως ἐφθάσαμεν, ὄχι μὲ τὴν θέλησιν τὴν ἰδικήν μας, ἐφθάσαμεν εἰς τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1944.

Κατὰ τὸ ἀμέσως προηγηθὲν διάστημα τῶν δραματικῶν καὶ ἱκρισίμων διαπραγματεύσεων, αἱ ὁποῖαι ἦσαν συνδεδεμέναι μὲ δι ἀρκεῖς ἐκ μέρους τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐκ βιασμοὺς καὶ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τραγικοῦ Δεκεμβρίου, θεωρῶ ἰδιαιτέραν μου τιμήν, ὅτι συνεμερίσθην ἀμεσώτατα τὰς εὐθύνας τοῦ τότε προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Παπανδρέου. Αἱ εὐθύναι ἦσαν βαρύταται, αἱ στιγμαὶ ἦσαν δραματικαί, ἀλλὰ ἀπόλυτος καὶ βαθυτάτη ἠρεμία κατεῖχε τὴν συνείδησιν ὅλων μας.

ΤΟ ΕΤΟΣ 1945

Τὸ ἔτος 1945 εἶνε συνδεδεμένον μὲ γεγονότα πολλά, εἶνε συνδεδεμένον κυρίως μὲ γεγονότα ἄκαρπα καὶ στεῖρα, μὲ μίαν ἐκκρεμότητα δραματικὴν διὰ τὸ Ἔθνος. Ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1945 ἐθεώρησα ἀναγκαῖον νὰ ἀρχίσω περιοδείαν εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα διὰ νὰ γνωρίσω τὰς ἀνάγκας της, διὰ νὰ γνωρίσω τὸν πόνον της καὶ ἄρχισα, ὅπως ἦτο καθῆκον μου καὶ ὡς ἦτο καθῆκον ἑνὸς τέκνου τοι αὐτῆς πόλεως ὡς τῶν Πατρῶν, ἤρχισα ἀπὸ τὸν κρισιμώτερον τομέα τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἀπὸ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Θράκην Μετὰ τὴν περιοδείαν μου ἐκείνην καὶ τὴν προσπάθειαν διαφωτίσεως καὶ τονώσεως τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων πληθυσμῶν, οἱ ὁποῖοι ζοῦν εἰς μίαν ἀσύλληπτον ἀγωνίαν, ἐπέστρεψα εἰς τὰς Ἀθήνας μὲ τὴν ἀπόφασιν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἢ ἑβδομάδων νὰ συνεχίσω τὴν περιοδείαν μου, ἐρχόμενος εἰς τὴν ἰδιαιτέραν μου πατρίδα. Ἀλλὰ γεγονότα ἀλλεπάλληλα, ἡ ἀναχώρησις τῆς Μ. Ἀντιβασιλέως εἰς Λονδῖνον, ἡ παραίτησις τῆς Κυβερνήσεως Βούλγαρη, ἡ ἐκκρεμότης τοῦ κυβερνητικοῦ ἐπὶ 3 ὁλοκλήρους ἑβδομάδας, ἐκκρεμότης ἡ ὁποία μὲ καθήλωσε κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν πρωτεύουσαν, τέλος ὁ σχηματισμὸς τῆς ὑπ' ἐμὲ Κυβερνήσεως τὴν 1ην Νοεμβρίου, μὲ ἠμπόδισε νὰ πραγματοποιήσω ἔκτοτε τὴν βαθυτάτην ἐπιθυμίαν μου νὰ ἐπικοινωνήσω μαζί σας.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΜΟΥ

Τὴν 1ην Νοεμβρίου κληθεὶς παρὰ τοῦ Ἀντιβασιλέως, ἐθεώρησα καθῆκον μου στοιχειώδες νὰ προβῶ ἐντὸς δύο ὡρῶν εἰς τὴν ἄρσιν αὐτοῦ τοῦ κενοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπὶ ἑβδομάδας ἐκράτει εἰς τὸν τόπον μας. Καὶ ὅπως ἐθεώρησα καθῆκον μου τὴν 1ην Νοεμβρίου νὰ σχηματίσω τὴν ὑπ' ἐμὲ Κυβέρνησιν, ἄλλο τόσον ἐθεώρησα καθῆκον μου τὴν 20ὴν Νοεμβρίου, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ τῆς θέσεως ἐκείνης.

Δὲν θεωρῶ ἀναγκαῖον καὶ σκόπιμον νὰ προβῶ εἰς ἐπισκόπησιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων καὶ δὲν θέλω νὰ προβῶ εἰς ἀνάλυσιντῶν αἰτίων, τὰ ὁποῖα ὡδήγησαν εἰς τὴν παραίτησ